

Теми 16. Бюджетування та звітування міні-компанії

Питання для обговорення:

1. Що таке бюджетування та яке значення воно має для ефективної діяльності міні-компанії?
2. Які основні завдання вирішує бюджетування під час планування підприємницької діяльності?
3. Чим відрізняються планові та фактичні фінансові показники міні-компанії?
4. Які основні види доходів і витрат необхідно враховувати під час складання бюджету?
5. Чому важливо розмежовувати постійні та змінні витрати під час фінансового планування?
6. Що таке фінансова звітність міні-компанії та які основні документи можуть входити до її складу?
7. Чим відрізняються поняття «дохід», «прибуток» і «грошові надходження»?
8. Як фінансова звітність допомагає керівництву міні-компанії оцінювати результати підприємницької діяльності?
9. Чому важливо регулярно порівнювати заплановані та фактичні доходи й витрати?
10. Які наслідки можуть виникнути, якщо міні-компанія не веде належного фінансового обліку?

Дискусійні питання

1. Чи може невелика студентська міні-компанія успішно працювати без попередньо складеного бюджету?
2. Що важливіше для керівництва міні-компанії: збільшувати доходи чи скорочувати витрати?
3. Чи завжди перевищення запланованих витрат свідчить про неефективне управління?
4. Чи доцільно міні-компанії зберігати частину коштів у резерві замість їх негайного використання для розвитку виробництва?

5. Чи може міні-компанія вважатися успішною, якщо її фінансові результати позитивні, але учасники не ведуть належної звітності?

Практична частина

Практичне завдання № 1. «Плануємо бюджет міні-компанії»

Студентська міні-компанія «EcoGift» виготовляє екологічні сувеніри ручної роботи. На наступний місяць команда запланувала виготовити та реалізувати 100 сувенірів за ціною 250 грн. за одиницю.

Заплановані витрати становлять:

- Закупівля матеріалів – 8 000 грн.
- Пакування продукції – 2 000 грн.
- Реклама та просування – 1 500 грн.
- Оренда обладнання – 2 500 грн.
- Інші організаційні витрати – 1 000 грн.

Запитання:

1. Розрахуйте запланований дохід від реалізації всієї продукції.
2. Визначте загальну суму запланованих витрат.
3. Розрахуйте очікуваний прибуток міні-компанії.
4. Які витрати, на вашу думку, можна оптимізувати без суттєвого погіршення якості продукції?

Практичне завдання № 2. Міні-компанія «ArtBox» на початку місяця склала бюджет, однак фактичні фінансові результати виявилися іншими.

Фінансовий показник	План, грн.	Факт, грн.
Дохід від продажів	30 000	26 000
Закупівля матеріалів	10 000	12 000
Реклама	2 000	3 000
Пакування та доставка	3 000	3 500
Інші витрати	2 000	2 000

Запитання:

1. Розрахуйте загальну суму запланованих та фактичних витрат.
2. Визначте запланований і фактичний прибуток міні-компанії.
3. На скільки гривень фактичний прибуток відрізняється від запланованого?
4. Які показники найбільше вплинули на погіршення фінансового результату?

Практичне завдання № 3. «Складаємо фінансовий звіт»

Міні-компанія «CoffeeTime» організувала продаж кави та гарячих напоїв під час студентського заходу. За підсумками діяльності отримано такі показники:

- Продано 150 напоїв.
- Ціна одного напою – 60 грн.
- Витрати на каву, чай та інші інгредієнти – 3 000 грн.
- Витрати на одноразові стаканчики та пакування – 900 грн.
- Оренда обладнання – 1 000 грн.
- Реклама – 500 грн.
- Інші витрати – 600 грн.

Запитання:

1. Розрахуйте загальну виручку від реалізації напоїв.
2. Визначте загальну суму витрат міні-компанії.
3. Розрахуйте прибуток від проведеного заходу.
4. Які висновки щодо ефективності проведеного заходу можна зробити на основі отриманих показників?

Практичне завдання № 4. Студентська міні-компанія «CreativePrint» виготовляє футболки з авторськими відображеннями. За підсумками місяця компанія отримала прибуток у розмірі 5 000 грн. Однак на момент закупівлі матеріалів для наступної партії продукції на рахунку міні-компанії залишилося лише 1 000 грн. Під час перевірки з'ясувалося, що частина продукції була продана з відстроченням оплати, а значну суму коштів компанія вже витратила на закупівлю запасів для майбутнього виробництва.

Питання для обговорення:

1. Чому міні-компанія може отримувати прибуток, але водночас відчувати нестачу грошових коштів?
2. Чим відрізняються прибуток та фактичний залишок коштів?
3. Які проблеми можуть виникнути через нестачу грошей для поточних розрахунків?
4. Які заходи ви запропонували б для покращення управління грошима?

Практичне завдання № 5. «Рекламний бюджет витратили, а продажі не зросли»

Міні-компанія «HandMadeUA» планувала витратити на рекламу своєї продукції в соціальних мережах 1 500 грн. Однак менеджер із маркетингу вирішив збільшити рекламні витрати до 4 000 грн., сподіваючись залучити більше покупців. Після завершення рекламної кампанії з'ясувалося, що кількість продажів майже не змінилася, а загальні витрати міні-компанії суттєво зросли.

Питання для обговорення:

1. Яку помилку допустив менеджер із маркетингу під час використання бюджету?
2. Чому збільшення рекламних витрат не завжди призводить до зростання продажів?
3. Які показники необхідно аналізувати для оцінювання ефективності реклами?
4. Як керівництву міні-компанії організувати контроль за використанням коштів?

Практичне завдання № 6. «Помилка у фінансовому звіті»

Фінансовий менеджер студентської міні-компанії «ЕсоВаг» підготував щомісячний звіт про доходи та витрати. Під час перевірки генеральний менеджер виявив, що у звіті не враховано витрати на доставку продукції в розмірі 2 000 грн. Через це зазначений у звіті прибуток виявився завищеним.

Питання для обговорення:

1. Як невраховані витрати впливають на достовірність фінансової звітності?
2. Які наслідки може мати використання неправильних фінансових показників під час ухвалення управлінських рішень?
3. Хто повинен відповідати за правильність підготовки та перевірки фінансових звітів?
4. Які прості способи контролю допоможуть уникнути подібних помилок?